

Beleidsplan 2026 Stichting Brienenshof Duurzaam

Inleiding

Stichting Brienenshof Duurzaam is opgericht op 15 november 2023. De stichting komt voort uit het Buurtinitiatief Brienenshof Duurzaam, dat eind 2021 van start ging. Vanuit de wijkagenda Elst-Oost is medio 2021 een groepje bewoners van de wijk Brienenshof gestart met een buurtinitiatief. De stichting heeft vijf bestuursleden en heeft een bereik van ruim 200 aangesloten bewoners. De initiatiefnemers zien zich niet als de deskundigen op dit gebied, maar definiëren hun rol als verbinder, communicator en enthousiasmeerder.

Bijeenkomsten

In de maanden november 2021 tot en met januari 2022 verkeerden we in de startfase. Dat betekende vooral luisteren naar waar behoefte aan was bij onze medebewoners. Samen met gemeente en wijkplatform hielden we een enquête (zie hierna). Daarna brachten we in de planfase meer structuur en samenhang aan, schakelden we expertise in, schreven we deelnotities etc. Deze fase duurde van februari 2022 tot en met augustus 2022. In deze periode maakten we ook een wijkwandeling met de wethouder duurzaamheid.

Er zijn inmiddels zestien informatieve bewonersbijeenkomsten gehouden en er zijn werkgroepjes gevormd rond “integraal advies”, “groendak” en “openbaar groen”.

De afgelopen periode hebben we ons gericht op het aardgasvrij maken van de wijk. De stichting had voor dit plan een procesbegeleider tot haar beschikking, die betaald is door de gemeente Overbetuwe en de provincie Gelderland. Dit project heeft geleid tot een wijkuitvoeringsplan, dat huis-aan-huis bezorgd is in de vorm van een duurzaamheidskrant. Hierin zijn de plannen beschreven om (op termijn) aardgasvrij te worden. Een viertal wijkbewoners geven in de krant een inkijk in de maatregelen die zij hebben genomen en gaan nemen.

Enquêtes

De stichting heeft in de beginperiode een goed beeld kunnen opbouwen van de stand van zaken rond duurzaamheid en klimaat in de wijk. Dit is gebeurd door “op te halen” tijdens de bijeenkomsten (Mentimeter, gespreksgroepen) en door een serie enquêtes. Ook heeft een inventarisatie plaatsgevonden van het aantal (woningen in de wijk met) zonnepanelen. Op basis hiervan hebben we berekend dat er sprake is van een dekking van ruim 50% en een opwek van bijna 1 miljoen kWh per jaar.

Een eerste enquête is in samenwerking met de gemeente Overbetuwe en het wijkplatform Elst-Oost gehouden. De enquête was voor ons vooral een bevestiging van de uitkomsten van de eerste bijeenkomsten met wijkbewoners. Er bleek veel belangstelling voor warmtepompen, een

beperkte vraag naar informatie over elektrische (deel)auto's, iets meer belangstelling voor vergroenen van daken en tuinen en voor het collectief opslaan van elektriciteit.

In een tweede enquête heeft een van de werkgroepen zich gericht op de twee meest voorkomende woningtypes in de wijk. Hiervan zijn verbruikscijfers verzameld waarmee een nulmoment gecreëerd is. Door periodiek te meten kunnen we het effect van de maatregelen in beeld brengen. In samenspraak met de gemeente beschikken we jaarlijks over de verbruikscijfers per straat van gas en elektriciteit in onze wijk.

Daarna zijn nog twee enquêtes gehouden in het kader van Wijk van de Toekomst. Eerst aan het begin van dit traject en vervolgens na het uitkomen van de duurzaamheidskrant, eind 2025. Deze enquêtes laten zien dat een flink aantal wijkbewoners in stapjes bezig zijn met het verduurzamen van hun woning.

Gemeente

De stichting onderhoudt contacten met het team duurzaamheid van de gemeente, met het regionaal energieloket en met enkele vakspecialisten bij de gemeente. De gemeente is voor ons van groot belang:

- ✓ De gemeente kan zorgen voor out-of-pocket geld voor het organiseren van bijeenkomsten en het inschakelen van deskundigen;
- ✓ De gemeente heeft een belangrijke taak bij het beheren van de openbare ruimte. Een deel van onze aanpak is gericht op het vergroten van de biodiversiteit in de openbare ruimte. Vragen die bij bewoners leven, raken ook het gemeentelijk maai- en snoeibeleid. Met de gemeente hebben we plannen gemaakt voor meer biodiversiteit in de wijk en de betrokkenheid van bewoners bij het beheren van delen van het openbaar groen;
- ✓ De Gemeente initieert en betaalt onderzoek naar alternatieven voor verwarming d.m.v. gas. Alternatieven zijn bijv. de inzet van warmtepompen en/of opslag van elektriciteit, het benutten van aardwarmte (geothermie) of nog andere mogelijke oplossingen,
- ✓ Het beleid rond laadpalen, het omzetten van de openbare verlichting naar LED, subsidies voor het ontstenen van tuinen (Steenbreek) en voor het afkoppelen van hemelwaterafvoeren.
- ✓ Ook kan de gemeente de verbinder zijn richting Liander en het Waterschap.

Doelstelling stichting

De stichting heeft ten doel het bijdragen aan een duurzame en klimaatneutrale wijk Brienenshof te Elst en directe omgeving en het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn. De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het in het algemeen belang verschaffen van een platform waar bewoners, bedrijven, gemeente en andere betrokkenen en/of belanghebbende partijen bijdragen aan het doel; het organiseren van (informatieve) bijeenkomsten en het verspreiden van informatiemateriaal; het bundelen van ideeën en het bij elkaar brengen van bewoners en andere partijen met eenzelfde doel of belang; - het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. De stichting werkt aan de hand van de SDG-doelen, de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. Zie bijlage 2 voor meer informatie hierover.

Meetbare doelen

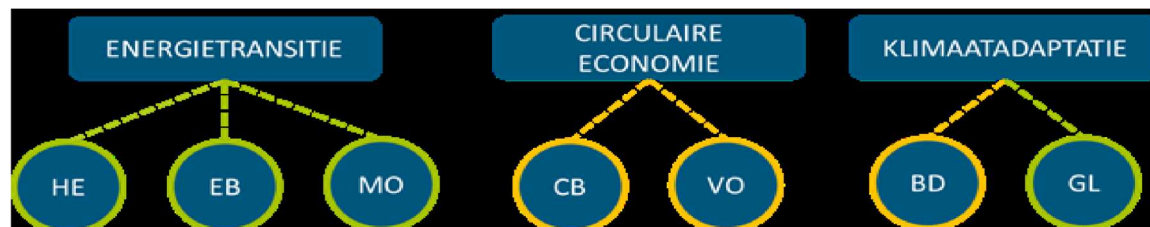
Vanuit de SDG's zijn de volgende meetbare punten geformuleerd:

- Besparen op het verbruik van gas en (door opwekking) van elektriciteit. Per gehele wijk of liever per straat het verbruik jaarlijks monitoren.
- Aantal deelnemers per activiteit in beeld brengen, aantal bewoners dat één of meer maatregelen heeft genomen. Voor zowel de vooroorlogse woningen als de woningen uit de jaren negentig is een stappenplan ontwikkeld, dat te vinden is op onze website.
- Aantal bijeenkomsten (online en live) waaraan door bewoners is deelgenomen en de aantallen deelnemende bewoners. Inmiddels zijn zestien bijeenkomsten gehouden en hebben we een totaalbereik van zo'n 140 wijkbewoners.
- Aantal bijeenkomsten (live en online) waarbij bewoners hebben geparticipeerd in het mede ontwikkelen van beleid bij de (gemeentelijke) overheid, bv. beleid energiearmoede, beleid warmtevisie, klimaatbeleid, verbeteren website gemeente. Er is meegepraat bij de totstandkoming van het participatiebeleid en bij het energiearmoede beleid. Ook hebben gesprekken plaatsgevonden over de bestendiging van de samenwerking tussen ons initiatief en de gemeente. En we hebben meegedacht over acties, zoals steenbreek, regentonnen, isoleren, warmtepompen en het aardgasvrij maken van de wijk.
- Aantal hits en posts op sociale media (website, appgroepen, e-mail).
- Aantal partnerschappen waarmee contacten bestaan en die mede ontwikkeld zijn door inzet en/of inspiratie vanuit ons initiatief. Naast het bestuur van de buurtvereniging zijn er contacten met een vergelijkbaar initiatief in Driel. Ook zijn er contacten met initiatieven in andere kernen van de gemeente Overbetuwe.

Opbouw beleidsthema's

Dit beleidsplan is opgebouwd aan de hand van de thema's binnen de gemeentelijke Routekaart Duurzaam Overbetuwe 2025:

1. Energietransitie: hernieuwbare energie, energietransitie en mobiliteit
2. Klimaatadaptatie: biodiversiteit, groen & landschap
3. Circulaire economie: voedsel en circulaire bedrijven

Op de volgende pagina's beschrijven we de actiepunten voor 2026 rond deze drie thema's. Tenslotte gaan we in op de communicatie over onze activiteiten en de financiering ervan.

THEMA 1. ENERGIETRANSITIE, HERNIEUWBARE ENERGIE EN MOBILITEIT

Uitvoering plannen Wijk van de Toekomst

Nu het wijkuitvoeringsplan gereed is, willen we de komende jaren de uitvoering ervan begeleiden. Het accent ligt daarbij op het aardgasvrij gereed zijn van de woningen in de wijk. Onze belangrijkste rol hierbij is het delen van ervaringen van wijkbewoners, die hiermee aan de slag zijn gegaan. Verder denken we aan een aanbod van een gratis adviseur, zodat bewoners een maatwerkadvies kunnen krijgen. Om bewoners te stimuleren (weten is meten) stellen we een warmtebeeldcamera en CO2 meters beschikbaar. Begin 2026 willen we met de camera een ronde maken door de wijk, waarbij we ook uitleg geven over de mogelijkheden tot betere isolatie. Samen met de gemeente onderzoeken we de geluidbelasting van warmtepompen en airco's in de wijk en volgen we een pilot met warmtepompen, die zonder aparte buitenunit werken.

Openbare LED verlichting in de wijk

Binnenkort wordt de huidige openbare verlichting vervangen. Vervanging door LED leidt soms tot vragen en klachten van wijkbewoners. Wij kunnen onze kanalen inzetten om de communicatie richting bewoners vorm te geven.

Netcongestie

Het opwekken van elektriciteit (zonnepanelen) en het toenemende verbruik (warmtepompen, elektrische auto's, airco's) kunnen leiden tot overbelasting van het net. We volgen de ontwikkelingen op dit gebied en communiceren richting bewoners over onder meer het bewust gebruiken van de eigen elektriciteit.

Deelauto

We hebben in 2025 het deelautoproject 'geparkeerd', vanwege de beperkte belangstelling. In het najaar van 2026 willen we de draad weer oppakken met een mailing naar de bewoners van de wijk Brienenshof en de bewoners van de omliggende gebieden (De Pas en Stationsbuurt). We hopen daarmee een groter aantal deelnemers te kunnen bereiken. Onze voorkeur gaat uit naar een samenwerking met coöperatie Onze Auto, die twee elektrische deelauto's beschikbaar kan stellen. Er zijn inmiddels voldoende laadpalen in de wijk om deze auto's van stroom te voorzien.

Energieopslag

We blijven de ontwikkelingen volgen op het gebied van collectieve en individuele opslag van energie. Op dit moment is er nog geen sprake van een verdienmodel. Omdat begin 2027 de salderingsregeling vervalt, willen we in 2026 ook een bijeenkomst organiseren waarbij we informatie willen geven over opslag, bewonersgedrag en flexibele energiecontracten.

THEMA 2. KLIMAATADAPTATIE: BIODIVERSITEIT, GROEN EN LANDSCHAP

Meer biodiversiteit

Wijkbewoners willen meer biodiversiteit in het openbaar groen. We hebben een plan uitgewerkt voor de vergroening van de kruising Brienenshofsingel-Taminiausingel. Dit plan is (grotendeels) uitgevoerd en wordt mede door wijkbewoners onderhouden. In de bakken aan de H.Roland Holstlaan wordt in 2026 ingeboet. Ook hier onderhouden we samen met wijkbewoners de bakken met openbaar groen. Nu de struikrozen aan de Taminiausingel zijn verwijderd door de gemeente gaan we bloemenzaad inzaaien, zodat de groenstrook een kleurrijke uitstraling krijgt.

Bomenactie

In een aantal straten van onze wijk is sprake van een bovenmatige hittestress. Het plaatsen van bomen kan dit probleem aanzienlijk verminderen. Met de gemeente wordt in 2026 onderzocht waar en wanneer extra bomen gepland kunnen worden,

Metten biodiversiteit

Samen met een bioloog willen we bekijken hoe we de toename van biodiversiteit in de wijk kunnen meten/kwantificeren. Als dit door middel van tellingen gedaan kan worden, willen we dit samen met een groepje wijkbewoners oppakken.

Nestkastjes

Twee jaar geleden hebben we een 70-tal nestkastjes geplaatst in de wijk. We gaan in het najaar deze nestkastjes schoonmaken, samen met een aantal wijkbewoners.

THEMA 3. CIRCULAIRE ECONOMIE: VOEDSEL EN CIRCULAIRE BEDRIJVEN

Buurttuin

In overleg met de gemeente willen we onderzoeken of aan de zuidkant van de Brienenshofsingel (aansluitend op de nieuwbouwwijk De Pas) een buurttuin met keukenkruiden en/of bloemen ontwikkeld kan worden. We gaan op zoek naar een aantal bewoners, die het beheer op zich willen nemen. Een pluktuin draagt bij aan sociale cohesie en leefbaarheid. Daarvoor willen we fondsen benaderen voor een financiële bijdrage.

COMMUNICATIE

De stichting heeft een eigen website: www.brienenshofduurzaam.nl. Op deze website staan de verslagen van de gehouden bewonersbijeenkomsten en plaatsen we informatie over actuele thema's. Ook onze activiteiten worden daar in beeld gebracht. We hebben voor 2026 de volgende actiepunten:

Gebruik communicatiemiddelen

We gaan door met het benutten van de website, de nieuwsbrief en de buurtapp. Voor uitnodigingen van fysieke bijeenkomsten gaan we door met de bezorging van een huis-aan-huis flyer. De website gaan we moderniseren en voorzien van een betere look and feel. Dat willen we in samenspraak met een professionele webdesigner doen. Hierbij willen we ook een serie nieuwe foto's maken. Nieuwsbrieven verschijnen periodiek en in principe steeds nadat we een bijeenkomst hebben gehouden. Op deze manier kunnen we het verslag en de presentatie delen met de aan- en afwezigen. Nieuwsbrieven worden tevens op onze website geplaatst. De buurtapp gebruiken we voor korte berichten en/of polls.

Bijeenkomsten

In 2026 gaan we bijeenkomsten beleggen over de aanplant van bomen, het afschaffen van de salderingsregeling, de resultaten van de pilots met warmtepompen zonder buitenunit, onderzoek naar het geluidseffect van warmtepompen en airco's en ervaringen van wijkbewoners met de warmtebeeldcamera en de CO2 meter. Dat kunnen bijeenkomsten bij Bij Tante zijn, online bijeenkomsten en/of huiskamergesprekken.

Nieuwe bewoners

In samenwerking met Buurtvereniging Brienenshof willen we nieuwe wijkbewoners welkom heten. Daarbij willen we ze wijzen op het bestaan van ons initiatief en hun vragen op het gebied van duurzaamheid beantwoorden.

Onderzoeken werkgebied

We gaan onderzoeken of we ons werkgebied kunnen/willen uitbreiden richting De Pas en de Stationsbuurt. Dat willen we doen in samenspraak met de gemeente en de buurtvereniging. We gaan na of er vanuit de Stationsbuurt (waar de duurzaamheidskrant is verspreid) enquêtes zijn ingevuld. Als we het gebied willen vergroten, gaan we onszelf eerst introduceren. Daarnaast willen we daar het deelauto-project onder de aandacht brengen.

Resultaten in beeld brengen

We gaan de effecten van onze inzet in beeld brengen en delen met de wijkbewoners. Denk aan de verbruikscijfers, de aanpak van een vooroorlogse woning, de biodiversiteit e.d. We willen dat doen met berichten, filmpjes en foto's.

Ervaringen delen

Naast het delen van onze ervaringen in de eigen wijk willen we ook -ter inspiratie- onze ervaringen delen met andere initiatieven en inwoners. Dat kan door ze te wijzen op onze website, door deelname aan activiteiten in de klimaatweek in november 2026 en door berichten in het Gemeentenieuws. Daarnaast zoeken we naar een mogelijkheid om in de loop van 2026 kennis te maken met de nieuwe wethouder(s) voor duurzaamheid en groen en met de nieuwe gemeenteraad.

Presentje

Eind 2026 vieren we ons eerste lustrum. We willen dan een presentje aan alle wijkbewoners geven met een bedankje voor hun betrokkenheid en inzet.

FINANCIËN

In de afgelopen jaren hebben we geld gekregen via tranches van de provincie, het VSB fonds, het Postcode Loterij Buurtfonds en het Stimuleringsfonds van de Rabobank. Daarnaast hebben we steeds meegedaan met Overbetuwe Doet. Ook hebben we bijdragen gevraagd en gekregen vanuit de gemeente Overbetuwe. Ook komend jaar blijven we ‘zoeken’ naar financiële middelen om onze activiteiten te kunnen blijven uitvoeren.

Begroting 2026

Onze begroting 2026 is opgebouwd aan de hand van dit beleidsplan. De begroting wordt gepubliceerd in een apart document op onze website.

Overbetuwe Doet

Eenmaal per jaar (in het voorjaar) wordt door de gemeente de actie Overbetuwe Doet georganiseerd. Voor de komende editie willen we een project aanmelden voor het biodivers maken van de groenstrook langs de Taminiausingel en/of de groenstrook aan de zuidkant van de Brienenshofsingel.

Subsidie out of pocket kosten

We dragen bij aan de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en klimaat en op het gebied van sociale cohesie/leefbaarheid. We verwachten dan ook dat de gemeente Overbetuwe ons financieel blijft ondersteunen met een budget voor de organisatie van bijeenkomsten en het geven van voorlichting.

Subsidie voor onderzoek/deskundigen

Voor het uitvoeren van onderzoek en het inschakelen van deskundigen zijn we veelal ook aangewezen op financiële steun vanuit de gemeente. Hierover onderhouden we periodiek contact met de medewerkers van het team duurzaamheid.

Fondsen

We blijven fondsen, zoals het Postcode Loterij Buurtfonds, actief benaderen voor concrete projecten en activiteiten, zoals de inrichting van een pluktuin met keukenkruiden en/of bloemen.

ANBI status

Tenslotte gaan we onze ANBI status, nadat die is toegekend, onder de aandacht brengen. Deze status biedt voordelen voor een schenker. We gaan hierover berichten in een nieuwsbrief en op onze website.

Bijlage 1

Planning 2026

februari	Afstemming met buurtvereniging over verwelkomen nieuwe bewoners
maart	Bijpraatbijeenkomst over onze plannen in 2026, uitslag enquête, ervaringen met warmtebeeldcamera en CO2 meter, de pilot met warmtepompen en resultaten onderzoek geluid warmtepompen (door deskundige onderzoeksbureau) Nieuwsbrief 1
april	Voorjaarsbeurt openbare groenstroken / inboeten H. Roland Holstlaan Deelnemen aan Overbetuwe Doet
juni	Bijeenkomst over aanplant van bomen en plannen Brienenshofsingel zuidzijde Nieuwsbrief 2
september	Bijeenkomst over afschaffen salderingsregeling: wat kun je doen met je opgewekte elektriciteit? Nieuwsbrief 3
oktober	Schoonmaken nestkastjes Najaarsbeurt openbare groenstroken
november	Jubileumbijeenkomst met klimaatquiz Nieuwsbrief 4; met presentje vanwege ons eerste lustrum Folder deelauto verspreiden in Stationsbuurt en De Pas

Bijlage 2

SDG-doelen

Stichting Brienenshof Duurzaam werkt aan de hand van de volgende Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's):

Doel 7: Betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen.

7.2 Aandeel hernieuwbare energie verhogen.

7.3 Snelheid van verbetering in energie-effecten verdubbelen.

Doel 10: Inclusie en gelijke kansen

10.2 Inclusie van iedereen mogelijk maken en bevorderen.

10.3 Gelijke kansen verzekeren en ongelijkheden wegwerken.

Doel 12: Verantwoorde consumptie en productie.

12.3 Voedselverspilling tegengaan.

12.4 Milieuvriendelijk beheer zonder chemicaliën en van afval.

12.8 Mensen beschikken over relevante informatie over en zijn zich bewust van duurzame ontwikkeling in harmonie met de natuur.

12.b Impact monitoren van duurzame ontwikkeling en promoten van lokale producten.

Doel 13: Bewustwording vergroten over klimaatverandering en haar impact te bestrijden.

13.3 Bewustwording vergroten over mitigatie, adaptatie, impactvermindering en vroegtijdige waarschuwing inzake klimaatverandering.

Doel 15: Duurzaam gebruik van ecosystemen en biodiversiteit.

15.5 Actie ondernemen om de aftakeling in te perken van natuurlijke leefgebieden en het verlies van biodiversiteit een halt toeroepen.

Doel 17: Partnerschap voor duurzame ontwikkeling stimuleren.

17.14 Beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling versterken.

17.17 Partnerschappen aanmoedigen en bevorderen.

En we hanteren, in navolging van de gemeente Rheden, een achttiende doel: **Deel en geef door**. We willen onze ervaringen delen met de gemeente Overbetuwe en met andere initiatieven binnen de gemeente Overbetuwe en daarbuiten.

Meer weten?

Meer informatie over de SDG's: <https://www.sdg nederland.nl/>

Over het effect dat we met deze doelen bereiken lees je alles op [Social Handprint](#).